

Viable Cities är ett strategiskt innovationsprogram som får stöd i en gemensam satsning av Vinnova, Energimyndigheten och Formas.

ÅRSRAPPORT

2021

About Viable Cities

Viable Cities is a program for innovation enabling climate neutral and sustainable cities. The aim is to accelerate the transition to inclusive and climate neutral cities by 2030 with digitalisation and citizen engagement as enablers. It is jointly funded by the Swedish Energy Agency, Vinnova and Formas. Viable Cities is coordinated by KTH.

This publication can be downloaded for free on en.viablecities.se. We use Creative Commons, it is allowed to copy and distribute the content for a non-profit purpose if the author and Viable Cities are mentioned as copyright owners.

Innehållsförteckning

Ord från styrelsen – Cecilia och Anders.....	4
Året på ett snöre.....	6
Från nio till 23 Klimatneutrala städer 2030.....	8
Klimatkontrakt 2030 vidareutvecklas.....	11
Internationellt arbete.....	14
Transition Lab Forum 2021.....	19
Klimatfrukost under 2021.....	21
Kommunikation.....	22
Forskning/Följeforskning.....	26
Höjdpunkter från projekten.....	27
Vi är Viable Cities.....	29

Med stöd från

Strategiska
innovations-
program

2021 – ett lyft för klimatomställningen i städer

Att reflektera över året som gått inom Viable Cities är en lärorik process. I fjol talade vi om längd, bredd och höjd, och året innan reflekterade vi om hållbarhet, helhetssyn, handlingskraft.

När vi nu blickar tillbaka ser vi tydligt hur Viable Cities bygger för att varje år kunna ta nya kliv framåt och uppåt.

2021 var ett produktivt år då vi med hjälp av Klimatkontrakt 2030 skalade upp klimatomställningsarbetet rejält på flera nivåer.

Vi skalar upp – inom Sverige. Under 2021 växte vår flaggskeppssatsning Klimatneutrala städer 2030 från nio till 23 städer, alla med ambitiösa klimat- och hållbarhetsmål. Omkring fyra miljoner svenskar bor i städer/kommuner som ingår i satsningen, det är 40 procent av Sveriges befolkning. Nu kraftsamlar dessa kommuner – och deras partners – samt fem myndigheter för att med Klimatkontrakt 2030 som verktyg tillsammans ställa om till klimatneutrala och hållbara städer på kort tid. När detta skrivs är det knappt åtta år kvar till 2030, tills dess måste vi drastiskt ha minskat utsläppen av växthusgaser för att hålla den globala temperaturhöjningen under 1,5 grader. De 23 städerna gör alla ambitiösa satsningar för att bidra, utifrån sina förutsättningar. Till exempel fokuserar Linköping på mobilitet som tjänst, Växjö och Skellefteå på hållbart byggande i trä och Karlstad utbildar alla kommunanställda i klimat- och hållbarhetsarbete. Det krävs mod och kreativitet av alla för att säkerställa en trygg och klimatsmart framtid, och bana väg för andra städer att följa efter. Vi jobbar tillsammans för att lyfta klimatomställningsarbetet till än högre nivåer.

Vi skalar upp – till Spanien. Borgmästarna i Barcelona, Madrid, Sevilla, Valencia och fyra andra spanska städer har inom initiativet CitiES 2030 signerat ett spanskt klimatkontrakt. Inspirationen till det kommer från vårt arbete med Klimatkontrakt 2030 och det ska också där vara ett verktyg för att nå målen i Paris-avtalet och Agenda 2030.

Det betyder att det arbete vi gjorde under 2020, när vi tillsammans med våra städer utvecklade och testade kontraktet, redan har fått vingar.

Det betyder också att vi har fått nya kollegor att diskutera och samskapa den fortsatta utvecklingen av klimat- och hållbarhetsarbetet. Det ger energi till att utmana och finslipa vårt eget arbete; i vissa fall är de spanska klimatkontrakten vassare än våra, och i Spanien är det ministrar som signerar kontraktet från den nationella nivån.

Vi skalar upp – i EU. Efter flera års förberedelser lanserades EUs mission om 100 klimatneutrala och smarta städer till 2030. De 100 ska fungera som experiment- och innovationshubbar för alla europeiska städer, så att målet om en klimatneutral kontinent kan nås. Vår förra ordförande Allan Larsson var en mycket aktiv part i utvecklingen av missionen, så våra diskussioner inom Viable Cities har inspirerat EU, och tvärtom. Vi är väldigt stolta över att Viable Cities Klimatkontrakt 2030 nu ska bidra till utvecklingen av EU:s klimatkontrakt – ett verktyg för klimatomställningen i hela Europa.

I slutet av året öppnade intresseanmälan för städer till Missionen om 100 klimatneutrala städer, vilka som till slut väljs blir klart under våren 2022. Vi tror och hoppas att flera svenska städer kommer med i EU-satsningen, det kommer att ge ännu mera luft under vingarna.

Vi skalar upp – globalt. Och vi har inte nöjt oss med uppskalning i Sverige och inom EU. Under 2020 utvecklades Climate Smart Cities Challenge från idé till global satsning. Här samlas innovativa organisationer av olika slag med sina bästa metoder och lösningar för att minska koldioxidutsläppen och samtidigt höja livskvaliteten i fyra städer, i Afrika, Europa och Sydamerika. Vi testar en ny typ av missionsorienterad tävling, med fokus på klimatutmaningar och människan i centrum, och tror att den kan bidra till att skapa en ny plattform som ger många olika sorters organisationer möjlighet att delta och skapa en rörelse för att påskynda klimatomställningen. Genom satsningen har vi också byggt ut och breddat vårt internationella nätverk och arbetar nu nära till exempel UN-Habitat, Nesta Challenges och många andra parter.

Klimatkrisen har inga gränser, så vi kan inte bara jobba för att ställa om i Sverige, vi behöver arbeta för att sprida våra erfarenheter och lärdomar över hela planeten. Så här i backspegel har vi nu fått bekräftelse på att Klimatkontrakt 2030 är rätt väg att gå. På kort tid har gjort verklighet av många av våra högtflygande planer för att nå målet: städer som är bra för planeten, för människorna som bor i dem och alla som verkar i dem.

Samtidigt har vi en spännande men utmanande resa framför oss.

Cecilia Schelin Seidegård
Styrelseordförande

Anders Wijkman
Vice styrelseordförande

Olga Kordas
Programchef

Årets milstolpar

**EU-engagemanget växer
med Net Zero Cities**

SIDAN 14

**Viable Cities växer
– nio städer blir 23**

SIDAN 8

2021

**Uppdrag norra Sverige:
Thriving North**

SIDAN 13

2020

**Åtta spanska
städer signerar ett
Klimatkontrakt 2030**

SIDAN 13

**Klimatkontrakt
2030 signeras för
andra gången**

SIDAN 12

2022

Klimatneutrala städer 2030 – från nio till 23

Våren 2021 öppnade Viable Cities vår största utlysning hittills. Den totala budgeten för utlysning #8 – [Klimatneutrala städer 2030 2.0](#) – är 200 miljoner kronor. 30 svenska kommuner ansökte om att tillsammans med lokala samarbetspartners, och oss, vill arbeta för missionen Klimatneutrala städer 2030 med ett gott liv för alla inom planetens gränser.

Viable Cities Patrik Rydén, som ansvarade för kontakter och konsultationsmöten med de intresserade kommunerna, var nöjd.

– Det har varit en väldigt intensiv, och rolig, period med många samtal med städer med höga ambitioner för klimatomställningen. Det känns bra att engagemanget är så stort, sade han då.

Kommunerna i satsningen Klimatneutrala städer 2030 gör stora åtaganden:

- De ska arbeta med [Klimatkontrakt 2030](#) som ett centralt instrument för att koordinera och stödja systeminnovation. Kontraktet ska revideras årligen.
- De ska implementera nya former och processer för att mobilisera en bredd av relevanta aktörer för att snabba på omställning till klimatneutralitet och hållbarhet till 2030.
- De ska etablera ett innovationsteam, eller en omställningsfunktion, med mandat och förmåga att påskynda omställningen till den klimatneutrala staden år 2030 utifrån stadens specifika utmaningar.
- De ska skapa en tydlig portfölj av satsningar som gemensamt kan bidra till att stärka förmågan att påskynda omställningen
- De ska göra en klimatinvesteringsplan som omfattar såväl kommunala investeringar som de investeringar som sker utanför den kommunala sektorn.

- Under projektperioden förväntas konkreta satsningar i portföljen kopplade till Klimatkontrakt 2030 testas, implementeras, utvärderas och skalas upp med fokus på insatser som gör verklig skillnad i klimatomställningen.

Mer info

För mer information om Klimatneutrala städer 2030, se vår [FAQ](#)

Besked den 1 oktober

Den 1 oktober hade Energimyndigheten äntligen gått igenom alla ansökningar och det stod klart vilka 23 kommuner som tillsammans med Viable Cities nu kraftsamlar för klimatneutrala och hållbara städer. Förutom de tidigare nio städerna fick vi förstärkning av ytterligare 14 städer. Dessa städer har tillsammans 40 procent av Sveriges befolkning.

– Det här är ett jättekliv framåt för klimat-omställningen i Sverige, sade Olga Kordas.

De 23 arbetar sedan dess tillsammans för att gemensamt hitta lösningar på de enorma samhällsutmaningar den globala uppvärmningen innebär.

Städer våg 1

Enköping
Järfälla
Göteborg
Lund
Malmö
Stockholm
Umeå
Uppsala
Växjö

Städer våg 2

Borlänge
Borås
Eskilstuna
Gävle
Helsingborg
Kalmar
Karlstad
Kristianstad
Linköping
Mariestad
Nacka
Skellefteå
Örebro
Östersund

– Det omställningsarbete som vi gör tillsammans inom Viable Cities är otroligt viktigt, och ger ringar på vattnet både här i Sverige och i EU. Därför är det mycket glädjande att kunna välkomna ytterligare 14 städer som tillsammans med de tidigare nio banar väg för framtidens hållbara städer, sade Robert Andrén, generaldirektör vid Energimyndigheten, vid det första gemensamma eventet den 28 oktober.

Umeå kommun är en av de nio städerna som har varit med i satsningen sedan starten 2019. Hans Lindberg, är kommunstyrelsens ordförande (S) i Umeå:

– Det känns fantastiskt att vi nu blir många fler som driver på städernas klimatomställning i Sverige. Det ger inte bara ännu mer kraft till vårt gemensamma förändringsarbete. Det innebär också fler städer att lära av och dela våra erfarenheter med, sade Hans Lindberg.

Representanter från de 23 kommunerna träffades två gånger under hösten. Dels för ett avstampsmöte den 28 oktober och dels på European Viable Cities Day den 8 december (se nedan).

Klimatneutrala städer 2030

Klimatkontrakt 2030 vidareutvecklas

Vi började arbeta med Klimatkontrakt 2030 som verktyg för klimatomställningen under 2020. Redan under 2021 visade det sig att det är användbart på både lokal och regional nivå, samt inom EU.

Klimatkontrakt 2030 ska se till att vi stegvis stärker ambitionen och förmågan att snabba på klimatomställningen. Kontraktet utvecklades av kommunerna i satsningen Klimatneutrala städer 2030 tillsammans med Viable Cities under 2020, och signerades för första gången på European Viable Cities Day i december 2020.

Klimatkontraktet som verktyg för klimatomställningen har visat sig vara framgångsrikt, det tydliggör både ambitioner och konkreta resultat för alla parter. Klimatkontraktet är inte ett dokument som signeras en gång, utan en process som utvecklas över tid.

För att verktyget ska bli än starkare har vi identifierat flera områden som är avgörande för att klimatomställningen ska lyckas. Utifrån dessa områden har vi formulerat strategiska utvecklingsprojekt som ska bidra till förädling av Klimatkontrakt 2030 och i och med det stötta de stora systemförändringar vi står inför.

Det första utvecklingsprojektet, Klimatinvesteringsplaner, initierades tidigt 2020 av dåvarande styrelseordförande Allan Larsson. Sedan hösten 2021 testar fyra av "våra" kommuner: Malmö, Göteborg, Umeå och Uppsala, hur de finansiella flödena behöver förändras för att gynna klimatomställningen.

Två andra utvecklingsprojekt initierades under 2021. Ett handlar om att tydliggöra hur digitalisering och digitala verktyg kan påskynda klimatomställningen. Ett annat utvecklingsprojekt utforskar hur städer kan engagera medborgare och civilsamhället som medskapare i stadens framtid. Ramboll och Anthesis Sverige fick utredningsuppdragen. Genom bland annat workshops och intervjuer inhämtade underlag som analyserades och resulterade i rekommendationer om en möjlig väg framåt.

Under hösten 2021 påbörjades arbetet med ytterligare ett utvecklingsprojekt – systemdemonstratorer och fröet till ett femte projekt – flernivåstyrning – börjar ta form.

Mer info

Du hittar alla städers klimatkontrakt på vår webbplats viablecities.se.

[Klimatkontrakt 2030](#)

Viable Cities Champions

- **Julio Lumbreras** från CitiES 2030 fick utmärkelsen för att han, inspirerad av Viable Cities arbete, introducerat en liknande process tillsammans med åtta städer och flera myndigheter i Spanien.
- **Thomas Osdoba** fick utmärkelsen för sitt ledarskap i EU-satsningen Net Zero Cities, som bland annat har i uppdrag att ta fram ett europeiskt klimatkontrakt för lansering under 2022.

Inför andra signeringen

De första Klimatkontrakt 2030 signerades i december 2020 av nio städer, fyra myndigheter och programmet Viable Cities. Men klimatkontraktet är ett levande dokument, en process, och ska revideras, utvecklas och vässas år från år för att snabba på omställningen till klimatneutrala, hållbara städer.

Under hösten 2020 reviderade kommunerna sina kontrakt för första gången. Som underlag för detta finns [flera dokument](#): rapporterna från de tre utvecklingsprojekten, en jämförande analys av de första kontrakten samt en syntes av allt detta från programkontoret. Dokumenten kan användas av alla som aktivt verkar för att snabba på städernas omställning.

En nyhet i de nio kontrakten är att alla parter ska redovisa vilka framsteg som gjorts av sedan senaste signeringen.

European Viable Cities Day

På European Viable Cities Day den 8 december 2021 signerade kommunernas högsta politiska ledning antingen ett reviderat Klimatkontrakt 2030, eller – för våg 2-städerna – en avsiktsförklaring som en förberedelse för att signera kontraktet i december 2022. Kontraktet signerades också av generaldirektörerna för nu fem myndigheter – Trafikverket har tillkommit – och Viable Cities.

Under eventet fick alla 23 kommuner och de fem myndigheterna berätta hur de kan bidra till vårt gemensamma arbete för klimatomställningen. Vi gästades också av Matthew Baldwin, från EU-kommissionens Directorate-General for Mobility and Transport, som efter eventet hade ett informellt rundabordssamtal med kommunrepresentanter på plats.

Dagen arrangerades av EU-kommissionens representation i Sverige och Viable Cities, för fjärde året i rad.

Mer info

[Läs mer om EU-missionen för 100 klimatneutrala städer](#)

Klimatkontraktet kaskaderar och sprids

Det första Klimatkontrakt 2030 signerades alltså för mindre än två år sedan, men det står redan klart att verktyget är en viktig pusselbit för att samla alla krafter som behövs för att snabba på klimatomställningen.

Regional nivå – regeringsuppdraget Thriving North

Norra Sverige står mitt i en samhällsutveckling i rekordfart tack vare flera stora företagsetableringar och -expansioner. Hösten 2021 fick Viable Cities via Energimyndigheten ett regeringsuppdrag för att bidra till att den här utvecklingen blir både klimatneutral och hållbar. Thriving North ska 2021–2022 utgöra ett stöd för nödvändigt innovationsarbete inom hållbar stads- och samhällsutveckling för de kommuner som berörs av större företagsetableringar och företagsexpansioner i Norrbotten och Västerbotten: Skellefteå, Umeå, Boden, Gällivare, Luleå, Kiruna.

Thriving North ska förbättra förutsättningarna för att samhällsomvandlingen i dessa kommuner resulterar i miljöer där människor vill leva och som är långsiktigt hållbara, vilket är avgörande för att attrahera den stora mängd arbetskraft som etableringarna och expansionerna kommer att behöva.

Uppdraget består av två arbetspaket:

- Utvecklingen av en regional plattform för samhällsomställning, också det med två deluppdrag: dels att utveckla Sveriges och Europas första regionala klimatkontrakt, och dels att skapa en innovationsplattform för hållbar samhällsomställning i norra Sverige.
- Lokal och regional storytelling, med två deluppdrag: dels att lyfta och utveckla lokala berättelser om livsmiljöer och klimatomställningen och dels att utveckla ett ramverk för den regionala berättelsen – Framtidens norra Sverige.

Ambitionen är att bidra till det långsiktiga arbetet för samhällsomvandlingen i norra Sverige och att

bygga på lokala behov, tillsammans med lokala aktörer. Det regionala klimatkontraktet ska, sedan det testats i Norrbotten och Västerbotten, kunna användas i alla regioner i Sverige.

Lokal nivå – kraftsamling mellan aktörer på hemmaplan

Samtidigt har flera av kommunerna i satsningen Klimatneutrala städer 2030, bland andra Malmö, Umeå och Helsingborg, infört, eller planerar att införa, lokala klimatkontrakt med lokala aktörer. Tanken var redan från början att Klimatkontrakt 2030 ska kunna användas på olika nivåer i samhället, från lokalt till internationellt. Malmö stad är en av städerna som signerade det första kontraktet i december 2020.

– Ett europeiskt klimatkontrakt blir ett viktigt verktyg för att möjliggöra för städer att gå före i det globala klimatarbetet. Det går hand i hand med Malmö stads lansering av Klimatkontrakt Malmö som är ett lokalt initiativ för att tillvarata näringslivets och Malmöbornas kunskap, idéer och initiativ om hur vi kan snabba på klimatomställningen, sade Katrin Stjernfeldt Jammeh (S), kommunstyrelsens ordförande i Malmö.

Europeisk nivå – missionen om 100 klimatneutrala städer

Det svenska Klimatkontrakt 2030 är en viktig inspiration för det arbete som nu bedrivs inom EU i missionen om 100 klimatneutrala städer till 2030 som lanserades i september 2021 (se nedan). Viable Cities medverkar i arbetet genom EU-satsningen Net Zero Cities som på kort tid ska ta fram ett klimatkontrakt som ska fungera i hela Europa. Sent under 2021 öppnade EU för intresseanmälningar från städer som vill vara med i satsningen 100 klimatneutrala städer. Vilka städer som till slut väljs ut tillkännages under våren 2022. Dessa städer över hela Europa kommer då att arbeta med en kontraktsmodell som inspirerats av Viable Cities arbete.

Utöver det har Klimatkontrakt 2030 har också stått modell för en liknande satsning, inklusive klimatkontrakt, som kommit igång under 2021 i Spanien: [CitiES 2030](#) (Madrid, Barcelona, Sevilla, Valencia, Soria, Valladolid, Vitoria-Gasteiz och Zaragoza).

Gränslöst arbete för klimatomställningen

Klimatkrisen är en global angelägenhet, och under året förstärkte vi vårt internationella engagemang, både för att inspirera andra men också för att inspireras.

EUs mission 100 klimatneutrala och smarta städer 2030

EUs mission 100 climate-neutral and smart cities by 2030 lanserades den 29 september 2021, utifrån förslag från EUs Mission Board. Viable Cities tidigare ordförande Allan Larsson har genom sitt arbete som vice ordförande i denna Mission Board varit med och utformat innehållet. Lanseringen var efterlängtd av Viable Cities då det ger ny energi till klimatomställningen i svenska städer och samhällen.

Målet med missionen är att skapa 100 klimatneutrala och smarta städer till 2030, och att se till att de fungerar som experiment- och innovationshubbar för att alla europeiska städer ska kunna följa efter till 2050. Vilka städer som kommer med tillkännages under våren 2022.

EUs missionsplattform NetZeroCities

I oktober 2021 stod det klart att det svenska Klimatkontrakt 2030 kommer att inspirera utformningen av EU:s klimatkontrakt. Då tillkännagavs att Viable Cities blir en av parterna i EUs missionsplattform Net Zero Cities, som ska bidra till att snabba på omställningen till klimatneutrala och hållbara städer i Europa.

Ett intensivt utvecklingsarbete kopplat till process och innehåll i ett klimatkontrakt på europeisk nivå har initierats, och förväntas leda till att de första europeiska klimatkontrakten för städer signeras under 2022. Arbetet med att utforma europeiska klimatkontrakt bygger vidare på erfarenheter från nationella klimatkontrakt genom Viable Cities i

Sverige och CitiES 2030 i Spanien. En direkt dialog med EU-kommissionens Mission Secretariat har etablerats, där Viable Cities är en nyckelaktör. Planering av fokusgruppsmöten med städer har också inletts där städer från Viable Cities och den spanska motsvarigheten CitiES 2030 medverkar. Net Zero Cities arbetar med att utforma ett stöd till de utvalda städerna som ska lanseras under våren 2022.

Den 25 november 2021 öppnade EU-kommissionen en utlysning, "Expression of interest" med deadline 31 januari 2022, för städer som vill vara med bland de cirka 100 missions-städerna. 13 svenska städer, som alla är med i satsningen Klimatneutrala städer 2030, lämnade in en ansökan: Borlänge, Eskilstuna, Gävle, Göteborg, Helsingborg, Järfälla, Kalmar, Lund, Malmö, Stockholm, Umeå, Uppsala och Växjö. Detta innebär att alla nio i våg ett utom Enköping har sökt, samt att fem av 14 i våg två har sökt. Viable Cities erbjöd möjlighet till individuella konsultationstillfällen för alla städerna i satsningen Klimatneutrala städer 2030 under december 2021 och januari 2022.

– Viable Cities har en viktig roll i Net Zero Cities – att koppla ihop och dela med sig av lärdomarna från den nationella klimatkontraktprocessen också i det europeiska arbetet, säger Anders Wijkman, vice ordförande Viable Cities.

Fler samarbeten för missionen

CapaCities. Utöver Net Zero Cities som EUs Cities missionsplattform kommer det också att finnas ett nationellt stöd för städerna som kommer med i satsningen. Viable Cities

medverkar i en ansökan att etablera detta stöd, CapaCities, tillsammans med bland annat Energimyndigheten, och nationella organisationer i 17 medlemsstater, kopplade till partnerskapet Driving Urban Transitions for a sustainable future (DUT). Uppstart för det vinnande konsortiet väntas ske under första halvåret 2022.

Driving Urban Transitions (DUT) är en vidareutveckling av ett europeiskt partnerskap mellan EU-kommissionen och framför allt forskningsfinansierande myndigheter, i Sverige Energimyndigheten, Formas och Vinnova. Partnerskapet lämnade in en gemensam ansökan i oktober 2021. Viable Cities är tillfrågade av Energimyndigheten att medverka under den kommande programperioden 2022–2028, och bland annat leda ett arbetspaket, och även bidra till vidareutveckling av Positive-Energy Districts (PED, se nedan) som inkluderats som en av tre omställningsvägar i DUT. De andra två är 15-minutersstaden (15MinC) och Cirkulära urbana regenerativa ekonomier (CURE).

Positive-Energy Districts (PED) är ett initiativ inom EU-programmet SET-Plan (Strategic Energy Technology Plan). Målet är att det till 2025 ska finnas minst 100 energipositiva distrikt i Europa vilket i sin tur även bidrar till utvecklingen mot 100 klimatneutrala städer. Projekten från den första pilotutlysningen startade under 2021. Samtliga beviljade projekt inkluderade svenska aktörer. Under slutet av året öppnades den andra PED-utlysningen. Total budget för utlysningen var cirka 80 miljoner kronor varav ca 15 miljoner kronor avsatt för svenska parter deltagande i projekt.

Fågelholkar delades ut vid den svenska paviljongen under Expo Dubai 2020.

Climate Smart Cities Challenge

Climate Smart Cities Challenge är en satsning som involverar företag och organisationer från hela världen i att tackla klimat- och hållbarhetsutmaningar i fyra städer.

Som en del i satsningen [lanserades en global tävling](#) av Viable Cities och UN-Habitat med partners i den svenska paviljongen på Expo 2020 Dubai i november 2021. Climate Smart Cities Challenge bjöd då in innovativa organisationer av olika slag att bidra med sina bästa metoder, lösningar och tekniker för att minska koldioxidutsläppen samtidigt som de ger positiva effekter på livskvaliteten i fyra städer – Bogota, Colombia; Bristol, Storbritannien; Curitiba, Brasilien och Makindye Ssabagabo, Uganda.

Klimatutmaningarna i de fyra städerna handlar om allt från klimatvänliga och prisvärda bostäder, via kvarter utan koldioxidutsläpp, till klimatsmarta transporter av gods. Under 2022 kommer vinnande konsortier av företag och kommuner att planera inför systemdemonstration i städerna.

– Den här missions-orienterade satsningen, med fokus på utmaningar och människan i centrum, kommer att skapa en ny plattform för en hel rad organisationer inom olika sektorer att delta och skapa en rörelse för att påskynda klimatomställningen, säger Olga Kordas.

Nordic Transition Partnership

Under 2021 medverkade Viable Cities i projektet [Nordic Transition Partnership](#) som finansieras av Nordic Innovation. Projektet vänder sig till små och medelstora kommuner i alla fem nordiska länder med fokus på att stötta dem att bli klimatneutrala och nyttja cirkulär ekonomi.

De nordiska länderna har stora likheter vad gäller kultur, organisering och klimatutmaningar varför det finns all anledning att samverka mer. Under året har projektet baserat på en mängd djupintervjuer genomfört flera workshopar på teman som exempelvis "Climate Neutral Mobility", "Investing for climate neutrality", "Mission-Oriented Organisations", och "Planning for the 15-minute city". På så sätt har projektet kunnat identifiera både utmaningar och lösningar, samt stöttat städer att samverka över nationsgränserna. Detta har i sin tur bildat basen för en community för kommuner placerad på den digitala hubben [Nordic Circular Arena](#).

Mer info

Läs mer om våra [Internationella samarbeten](#)

COP 26 och den sjätte IPCC-rapporten

Att hålla den globala uppvärmningen under 1,5 grader är det bästa, och troligen den enda, sättet att rädda planeten från klimatförändringarnas farliga effekter. Men de globala temperaturerna stiger.

Under COP26 i Glasgow i september 2021 samlades världens ledare för att agera tillsammans för att begränsa temperaturökningen och klimatförändringarna. Och på plats fanns också Mariestads kommun, som då precis kommit med i Viable Cities satsning Klimatneutrala städer 2030. De körde en välgasdriven bil till Glasgow för att visa att det går att köra långa sträckor utan fossilt bränsle.

Innan, i augusti 2021, presenterade FN:s klimatpanel, IPCC, sin sjätte rapport: Den naturvetenskapliga grunden (Climate Change 2021: the Physical Science Basis) och hänvisade i den till över 14 000 vetenskapligt granskade artiklar. Enligt rapporten leder den globala uppvärmningen till större och i vissa fall oåterkalleliga förändringar i klimatet i alla delar av världen. Både i EU och resten av världen blir det vanligare med allt intensivare extrema väderhändelser: skogsbränder, värmeböljor och översvämningar.

– IPCC-rapportens slutsatser är skrämmande. Samtidigt gör den att fler får kunskap om vilket läge vi befinner oss i, och det ger mer acceptans för de genomgripande samhällsförändringar vi behöver göra, sade Viable Cities programchef Olga Kordas, när den kom.

Olga Kordas deltog i programpunkten *Small Cities – Big Impact*, tillsammans med Mariestads kommuns näringslivschef Susanné Wallner, och kommunstyrelsens ordförande Johan Abrahamsson. Eventet arrangerades av We don't have time den 8 november.

Under COP 26 deltog även Viable Cities innovationsstrateg Åsa Minoz i två programpunkter kopplat till Climate Smart Cities Challenge, dels Vinnovas event *We need to innovate how we innovate to reach the global goals* och dels i UNFCCC:s innovationshub på temat *Competitions and an expanded innovations agenda for accelerated uptake of 1.5 C innovations*.

“

IPCC-rapportens slutsatser är skrämmande. Samtidigt gör den att fler får kunskap om vilket läge vi befinner oss i, och det ger mer acceptans för de genomgripande samhällsförändringar vi behöver göra.

Olga Kordas

Vad blev då resultatet av COP 26? Ett nytt globalt klimatavtal, Glasgows klimatpakt, klubbades av regeringsförhandlare från över 190 länder. Pakten innehåller bland annat regler för handel med utsläppsrätter, tidsramar för rapportering av klimatarbetet och avtal om minskad kolanvändning och utfasning av fossilbränslesubventioner. Alla parter måste höja sina ambitioner för att minska utsläppen till 2030, och bidra med mer pengar från rika länder till fattigare länder för att stötta dem i klimatomställningen. Glasgows klimatpakt sätter också press på avtalsstaterna att vara klara med sina nationella klimatåtaganden och utsläppsminskingsplaner redan till nästa år, istället för 2025 som tidigare var bestämt genom Parisavtalet. Många aktörer ser COP26 som ett steg i rätt riktning, men att åtagandena inte alls är tillräckliga för att nå klimatmålen.

Transition Lab Forum under 2021

Viable Cities Transition Lab Forum är en konferens som inspirerar, ger tillfälle till kunskapsutbyte, lärande och gemensamt arbete för att vi tillsammans ska kunna åstadkomma en förändring på djupet och snabba på utvecklingen mot klimatneutrala och hållbara städer 2030. Under 2021 hann vi med tre Forum.

Forum 5: Investeringsplaner för klimatneutrala städer Malmö och Lund

Nya sätt att samarbeta, tänka och investera diskuterades flitigt under Viable Cities Transition Lab Forum 5, den 24 mars. Temat för konferensen – Investeringsplaner för klimatneutrala städer, utforskades utifrån olika perspektiv med representanter från finansvärlden, akademien, myndigheter och naturligtvis från värdstäderna Lunds kommun och Malmö stad.

Jonas Kamleh, miljöstrateg från Malmö stad, berättade om hur man där mobiliserar näringsliv och andra aktörer för att växla upp tempot för Malmös klimatomställning. Jon Andersson, hållbarhetschef i Lunds kommun, ledde tillsammans med skådespelaren Johan Wester ett virtuellt studiebesök från ESS till Lunds central via stadsdelen Brunnshög, som med ambitiösa klimat- och hållbarhetsmål ska bidra till att katalysera omställningen i hela Lund.

Flera medverkande från bank- och finansvärlden talade om en pågående omställning i branschen.

– Det pågår ett paradigmskifte, åtminstone i Europa, där hållbarhetsaspekten har adderats till den analys av risk och avkastning som vi gör, sade Mats Olausson, senior advisor SEB.

Vilka hinder finns det då för klimatinvesteringar? Robert Westerdahl, Material Economics, pekade

Jonas Kamleh, Malmö stad, intervjuas av Per Grankvist under Transition Lab Forum 5.

på att de vinster eller nyttor som kommer av en investering ofta inte hamnar hos den som gör själva investeringen. För att råda bot på det tror han på större partnerskap och samarbeten. Han gav ett praktiskt exempel: En sjukvårdsorganisation sponsrar en övergång till elbussar, eftersom de ger bättre luftkvalitet och därmed bättre hälsa och mindre behov av sjukvård.

Missionen

Klimatneutrala städer 2030
– med ett gott liv för alla inom planetens gränser.

Klimatprat till frukost

Svensk Exportkredit, Naturskyddsföreningen och Sweco. Vi är många som på olika sätt bidrar till klimatneutrala och hållbara städer, och många har också gästat Viable Cities Klimatfrukost under året.

I april hade vi en Klimatfrukost special, denna gång med bara en gäst: vår avgående ordförande Allan Larsson som reflekterade över Viable Cities resa och om milstolpar under vägen. Under hösten hade vi ett annat specialupplägg. Då höll vi frukost varje vecka för att reflektera kring tre av Viable Cities strategiska utvecklingsprojekt (se ovan).

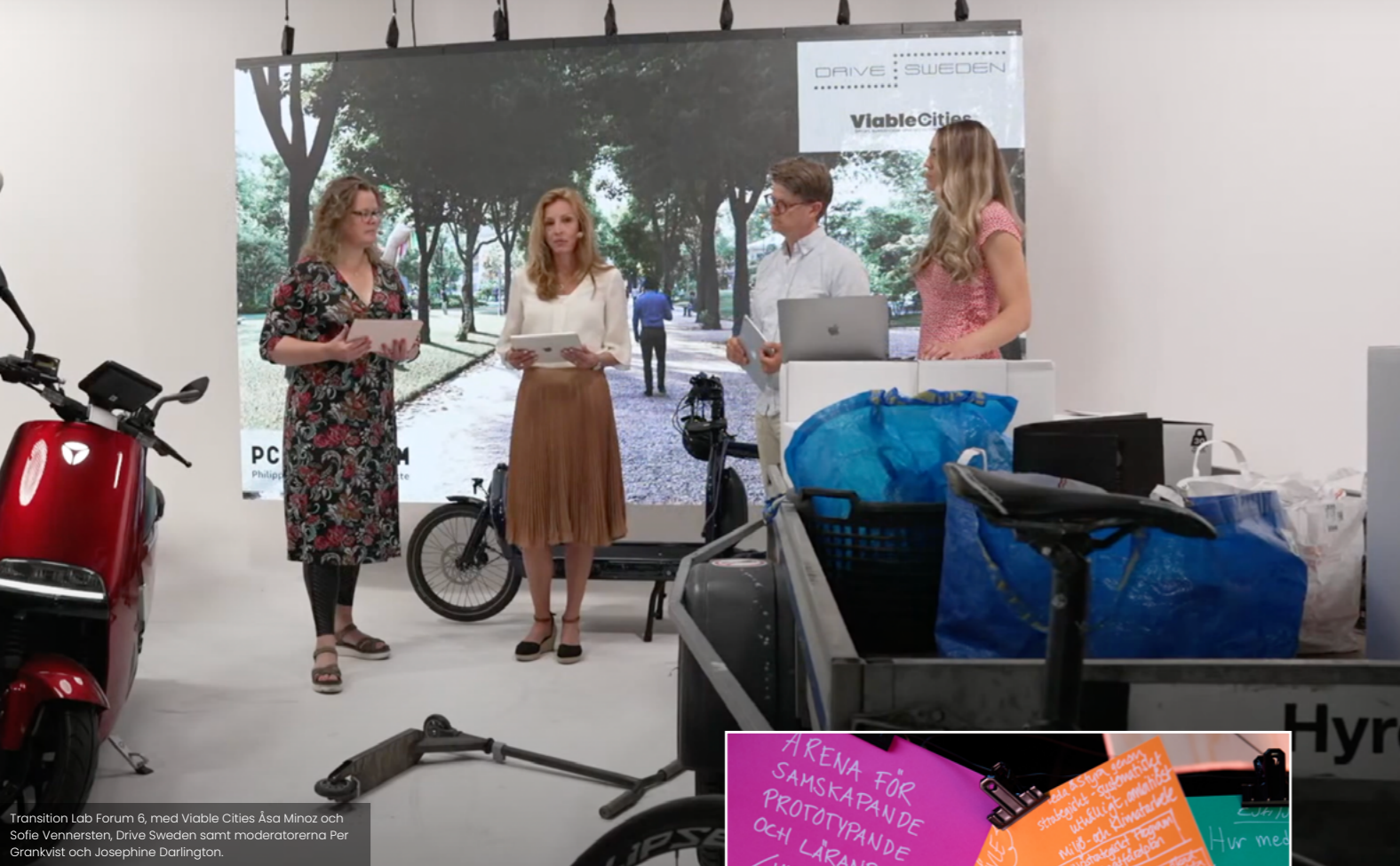
- Agneta Persson, VD Anthesis Sverige reflekterade kring hur medborgare och civilsamhället kan engageras som medskapare i stadens framtid.
- Klimatinvesteringar kan generera stora vinster, både direkta ekonomiska vinster och mervärden som nya jobb och bättre hälsa – men hur ska vi få det att hända? Jonas Kamleh, Malmö stad, utvecklade tankarna kring klimatinvesteringsplaner.
- Under den tredje frukosten berättade bland andra Anna Löfmarck från Ramboll om hur digitalisering och digitala verktyg kan stötta omställningen till klimatneutrala och hållbara städer.

Klimatfrukost 17 handlade om innovationsledning för klimatomställning. För att hitta lösningar på de enorma samhällsutmaningar den globala uppvärmningen innebär måste vi arbeta på nya sätt, inom kommunal verksamhet men också på tvären mellan privat och offentlig sektor. Här blir innovationsledning ett viktigt verktyg.

Under 2021 avslutades också storsatsningen Sharing Cities Sweden. Under Klimatfrukost 9 fick vi höra mer om en av satsningens testbäddar: Hammarby sjöstad i Stockholm, där ett medborgarinitiativ driver på för att minska klimatavtrycket i stadsdelen. I projektet samarbetar 55 bostadsrättsföreningar med 12 500 boende, företag, forskare och Stockholms stad för att bli klimatneutrala år 2030.

Mer info

Du kan [se alla tidigare klimatfrukostar](#) i efterhand på vår YouTube-kanal.

Forum 6: Klimatsmart mobilitet 2030

Drive Sweden

Under 2021 inledde Viable Cities ett samarbete med syskonprogrammet Drive Sweden. Vår mission är klimatneutrala och hållbara städer till år 2030. Drive Swedens vision är att skapa hållbara och säkra mobilitetssystem för människor och gods som är tillgängliga för alla.

– Vår ambition är att samarbetet ska bidra till att Sverige tar en internationellt ledande roll i städernas omställning genom ny mobilitet, sade Sofie Vennersten, programchef Drive Sweden, när samarbetet offentliggjordes.

Vårt första gemensamma event hölls i juni 2021 och utforskade omställningen till klimatneutral mobilitet i städer med hjälp av internationella utblickar, panelsamtal och konkreta exempel.

Bland inspiratörer kan nämnas Anna Kramers från Mistra SAMS; Rami Yones, Trafikverket; Sofia Löfstrand, mobilitetsprojektet LIMA; Ulf Ceder, Scania och Vaika Fors, Högskolan i Halmstad.

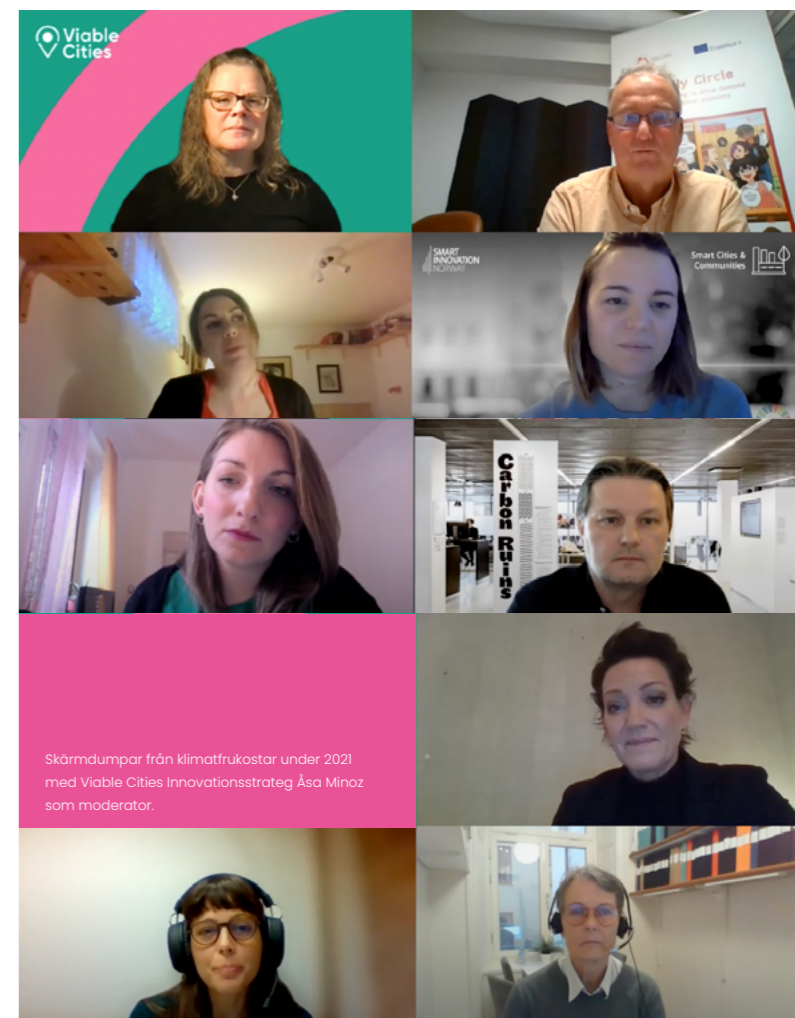
Tanken är att Klimatsmart mobilitet ska bli ett årligt evenemang.

Forum 7: Klimatneutrala städer 2030 2.0

Det blev ett annorlunda Forum då vi tog tillfället i akt för att hälsa alla 23 städer välkomna till fas 2 av satsningen Klimatneutrala städer 2030 som pågår de kommande tre åren.

De 23 kommunerna arbetar nu för högtryck tillsammans med flera myndigheter och Viable Cities för att hitta nya, effektiva sätt att nå målet: städer som är bra för planeten, för människorna som bor i dem och alla som verkar i dem.

Alla 2030-städerna, både de som varit med sedan tidigare och de nyttkomna – har mycket ambitiösa klimatmål. Under eventet den 28 oktober fick de medverkande från städerna, och representanter från myndigheterna, lyfta upp det de kan bidra med till det gemensamma arbetet framåt (Läs mer ovan).

Skärmdumpar från klimatfrukostar under 2021 med Viable Cities Innovationsstrateg Åsa Minoz som moderator.

Kommunikation som verktyg för missionen

Viable Cities kommunikation ska bidra till att bygga en rörelse bland många för att snabba på omställningen till klimatneutrala och hållbara städer. Det gör vi genom en palett av insatser och aktiviteter.

Nätverket för kommunikatörer

Kommunikation är en viktig pusselbit för att få fart på klimatomställningen i städer och samhällen. I januari 2021 bjöds kommunikatörer från de då nio städerna i Klimatneutrala städer 2030 in till en första träff för att diskutera gemensamma utmaningar och dela goda erfarenheter.

Det visade sig vara mycket uppskattat. Många av kommunikatörerna är ganska ensamma med uppdraget klimat- och hållbarhetskommunikation i sin kommun och ser träffarna som ett tillfälle att på ett enkelt sätt ta upp och diskutera gemensamma frågor. Sedan dess ses gruppen ungefär en gång i månaden. Vid varje träff får deltagarna information om vad som är på gång inom Viable Cities, och de delar med sig av goda exempel på insatser och aktiviteter som de arbetar med i städerna. De ser också mycket positivt på att här finns en möjlighet att på ett enkelt sätt diskutera utmaningar med varandra.

En gemensam utmaning är till exempel hur en ska gå tillväga för att engagera medborgarna i klimatomställningen och påverka de konsumtionsbaserade utsläppen. En annan är hur man på bästa sätt samlar och visar upp allt som görs i en kommun, när det sker på så många olika ställen i organisationen.

Klart är att sedan 1 oktober 2021 så kan dessa kommunikatörer nå 40 procent av Sveriges befolkning, och om man bara räknar kommunanställda i de 23 kommunerna så är de närmare en halv miljon människor. Nätverket är med andra ord värt att utveckla vidare.

Storytelling som verktyg för engagemang

Sedan 2019 bedriver Viable Cities ett arbete med att utveckla en metod för att förklara hur klimatneutrala städer kommer att upplevas, som leds av vår Chief Storyteller Per Grankvist. Bakgrunden är insikten om att emotionella reaktioner är avgörande för att förändra människors beteende - det räcker inte med att presentera fakta i form av siffror, rapporter eller illustrationer.

För att beskriva framtiden kombinerar metoden robust forskning om beteendepsykologi med nya rön kring hållbara livsstilar och urgammal kunskap om hur berättelser ska struktureras för att beröra sin publik. Metoden består av ett antal processer som utgår från städernas klimatmål och som resulterar i en berättelse om hur det är att leva klimatneutralt under en dag i den aktuella staden. Målet är att politiker och tjänstemän ska förstå att det är fullt möjligt att kombinera hög livskvalitet med låga utsläpp redan idag, och ge dem insikten om att deras roll handlar om att underlätta för fler att leva hållbart på olika sätt. En annan effekt är att metoden verkar skapa en ökad förståelse för hur arbetet på olika förvaltningar i en stad bidrar till klimatmålen.

Metoden betonar att berättelsen ska kännas dokumentär och inte vara en förskönad framtidsvision. Den "hjärte" vi får följa i berättelsen är alldaglig och möter funktionella och emotionella hinder, blir irriterad över saker som inte funkar och möter oväntad friktion i olika sammanhang. Det här skapar den starka emotionella igenkänning hos publiken som är

Filmen Wall-E är enligt Per Grankvist ett bra exempel på hur en med enkla medel kan väcka känslor och engagera. Till höger en exempelbild från en av piloterna.

**The story does not have to be believable for us to be engaged.
But it must be engaging for us to believe it.**

avgörande för att åstadkomma förändringsvilja.

Den första piloten för en sådan berättelse skapades under förra året, hösten 2020. Under 2021 har vi vidareutvecklat metoden utifrån vad vi lärt oss och adderat fler processer. Under våren lät vi en student på KTH använda metoden för att gestalta framtidens campus och under hösten gjorde vi fyra nya piloter, i Umeå, Malmö och Göteborg.

Metoden fortsätter att få mycket uppmärksamhet internationellt. Sedan tidigare har den uppmärksammats i bland annat Bloomberg Businessweek, the Times of London och Süddeutsche Zeitung. Under 2021 gjorde BBCs samhällsprogram "The World at One" en längre intervju med vår chief Storyteller Per Grankvist. Förutom liknande intervjuer i andra medier har han varit inbjuden att berätta om metoden

i en rad olika sammanhang, bland annat som gästföreläsare på Arkitekturhögskolan i Prag och på ett finskt innovationsprogram för klimatneutrala kommuner.

Under året var Per Grankvist inbjuden att delta när BMW foundation arrangerade en global konferens om framtidens utveckling i städer. Han har även utsetts till att ingå i deras Responsible Leaders Network, ett nätverk med drygt 1500 ledare från hela världen som uppvisat "en förmåga att inspirera andra, att föregå med gott exempel, skapa förändring och generera förändring."

Stadig ökning av följare och aktivitet i sociala medier

För att nå missionen klimatneutrala städer 2030 med ett gott liv för alla inom planetens gränser, mobiliserar Viable Cities för en omställning. Ett kraftfullt verktyg för att skapa engagemang för detta är sociala medier, både vad gäller att få feedback och att bygga förtroende.

Under 2021 har antalet följare i alla våra sociala medier ökat stadigt. Även graden av engagemang, det vill säga hur många som nås av våra budskap i de sociala medierna, har ökat kontinuerligt framförallt på Twitter. Våra primära sociala medier är Twitter och LinkedIn, men vi använder också Facebook och Instagram där vi blivit mer aktiva det senaste året.

Twitter är Viable Cities främsta kanal i sociala medier där vi når stor och relevant publik. Korta och smarta inlägg med länkar, citat, handles och hashtags gör att vi skapar engagemang. Kanalen har växt till totalt ca 1 420 följare vid årsskiftet, vilket är en ökning med 29 % mot föregående år. Engagemangsgraden ligger i genomsnitt på 1,5 %. Med 683 publicerade tweets under året 2021 har vi fått 304 000 visningar.

LinkedIn är en också en viktig kanal för Viable Cities att kommunicera med våra målgrupper. Många professionella inom vårt område går att nå på kanalen och det går också med fördel att skriva längre inlägg. Under 2021 har kanalen växt med 1 105 nya följare, en ökning med 69 % sedan året innan, till ett totalt antal följare på 2 705 stycken. Med 274 publicerade inlägg har vi fått 158 000 visningar. Engagemangsgraden ligger i genomsnitt på 4,9 %.

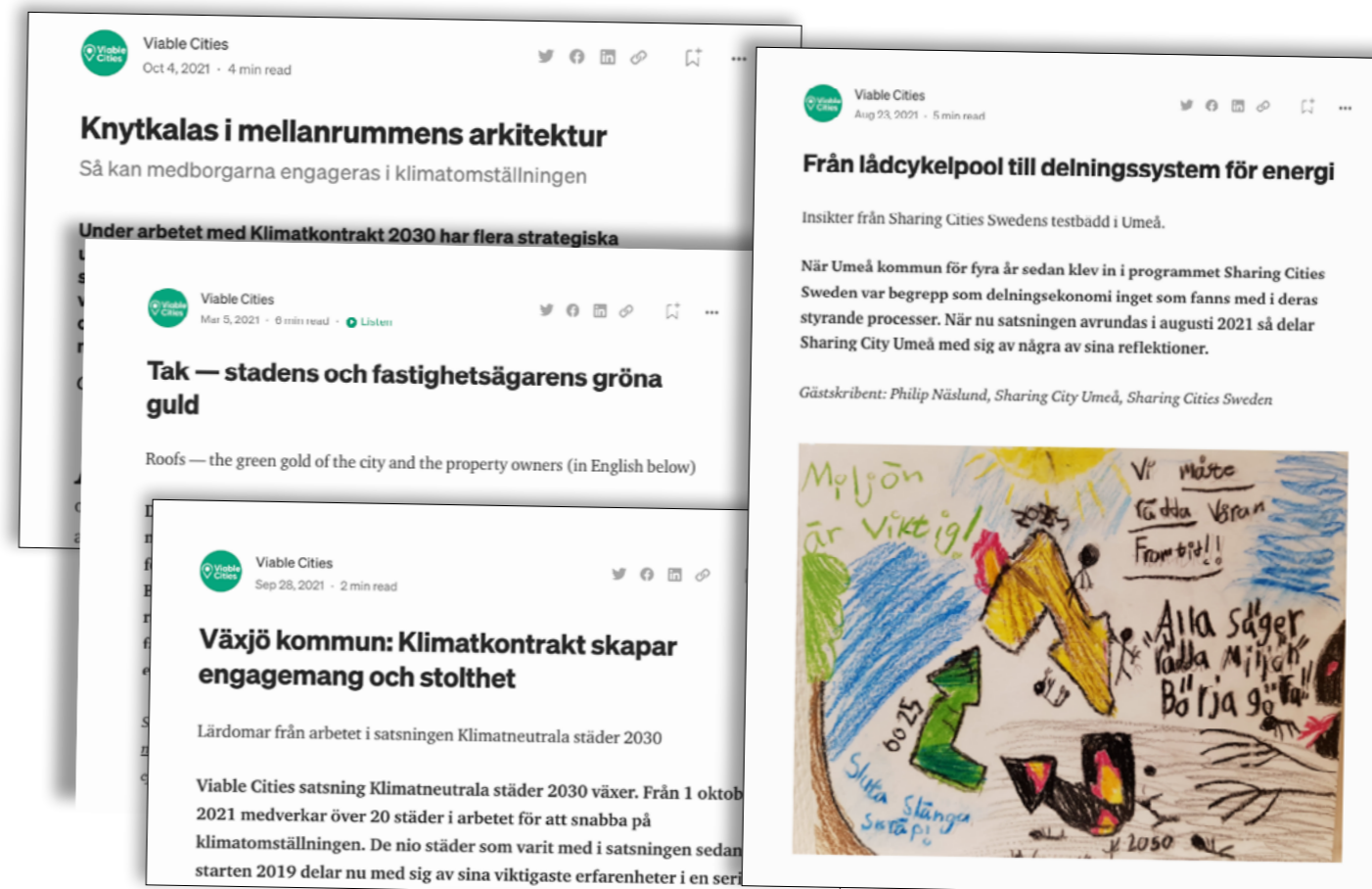
Twitter och LinkedIn är de kanaler vi kommit fram till är bäst lämpade för att nå våra målgrupper. Därför har mindre fokus lagts på Facebook och Instagram, men vi har ändå blivit mer aktiva i

de kanalerna också, jämfört med året innan. På Instagram publicerades 126 inlägg under 2021 och antalet likes och följare ökar ständigt i kanalen.

På YouTube publicerar vi filmer från våra events, såsom Transition Lab Forum och Klimatfrukost. Våra filmer visades 8 259 gånger under året. Antalet prenumeranter ökade med 87 stycken till totalt 193. Flest visningar under 2021 hade lanseringen av Climate Smart Cities Challenge med sina 1 089 visningar. Även Klimatsmart mobilitet 2030 och sändningen från Transition Lab Forum 5 – Investeringsplaner för klimatneutrala städer hade högt antal visningar.

Vårt nyhetsbrev hade i slutet av året 3 050 prenumeranter, vilket är en ökning med 850 nya prenumeranter. Nyhetsbrevet skickas ut ungefär en gång i månaden.

Vår webbplats viablecities.se hade 66 000 besök under 2021, varav 36 000 av dessa var unika besök. Vi fick totalt 125 000 sidvisningar. Majoriteten (60,5 %) av besökarna är från Sverige, följt av besökare från USA (23,2 %). Besökare från Danmark (4,05 %), Nederländerna (2,70 %) och Tyskland (1,56 %) är också vanligt förekommande. De sidor som var populärast att få översatta till engelska på vår webbplats var om Klimatkontrakt 2030 och Utlysning 8.

Fyll klimatgapet! uppmanade Svane på bloggen

Viable Cities blogg ligger på den globala bloggportalen Medium. Under året har vi publicerat 21 blogginlägg. Vi använder oss främst av gästskribenter för inläggen, det vill säga personer som är aktiva i Viable Cities projekt och satsningar, eller är medlemmar. Det mest lästa inlägget 2021 blev "Att dela framtiden i Sege park och vägen dit" av Juliet Leonette, Sharing Cities Swedens testbädd i Malmö, med 144 läsningar. Vi har 64 följare på kanalen.

Under 2021 blev det många inlägg från satsningen Sharing Cities Sweden då det var deras sista år, förutom från testbädden i Malmö också från testbäddarna i Göteborg, Umeå och Stockholm. Från testbädden i huvudstaden, i Hammarby sjöstad, blev det två inlägg författade av professor emeritus Örjan Svane, KTH. Svane konstaterar att det är ett gap mellan de projekt som drivs idag och visionen för 2030. Hur kan det gapet fyllas? På ett enkelt och överskådligt sätt ger han en inblick i gapet mellan nuläge och klimatmål.

Då nio städer blev 23 i oktober 2021 bjöd de förra på flera blogginlägg om erfarenheter och lärdomar från sitt omställningsarbete under fas

ett av satsningen Klimatneutrala städer 2030. Bland annat berättade Henrik Johansson från Växjö kommun om hur Klimatkontraktet förtydligar och underlättar klimat och omställningsarbetet i kommunen. Lisa Enarsson från Stockholms stad berättade om arbetet med att se till att pilot- och demonstrationsprojekt implementeras i större skala och bidrar till att hela städerna blir hållbara och klimatneutrala.

Slutsatser och tankar kring de strategiska projekten finns också där. Agneta Persson, VD Anthesis Sverige skrev, apropå medborgarengagemang, om vikten av att bjuda in till knytkalas i mellanrummens arkitektur.

Mer info

På [vår blogg](#) finns många många fler guldkorn från våra gästskribenter.

Höjdpunkter från vår projektportfölj

Stadsodling för klimatnytta i Stockholm

Minst 40 procent av elförbrukningen kan sparas genom att integrera en växtodling, baserad på en energieffektiv LED belysning, med en fastighet som är ansluten till fjärrvärmenätet.

Projektet Digitaliserade odlingsystem i Stockholms industriområden, en innovativ installation för urbana kretslopp har demonstrerat ett nytt koncept för hur matproduktion och växtodling kan bli integrerade i stadens resursflöden och skapa en hög resurseffektivitet genom återbruk av en gammal industrifastighet och retur av överskottsenergi till Stockholms Exergis fjärrvärmenät.

Förutom direkt klimatnytta kan den här typen av projekt bidra till social hållbarhet till exempel genom nya arbetsplatser och en mer levande och integrerande stadscentra.

Återvinning av överskottsenergi till fjärrvärmenätet samt delning av fastigheter är sedan tidigare testat i stor skala vid exempelvis etablering av datahallar. Men det har saknats erfarenhet från hur småskalig och energiintensiv stadsodling kan integreras med äldre fastigheter och existerande energiinfrastruktur. En tidigare studie med stöd från Viable Cities har visat att en sådan integration potentiellt kan ge en energibesparing på 30 procent genom cirkulation och retur av överskott till nätet.

Projektet realiserade denna idé i [en gemensam produktionsanläggning i Slakthusområdet](#), Stockholms tidigare livsmedelsdistrikt, idag en stadsdel i omvandling som attraherar nya verksamheter inom bland annat produktion, gastronomi och kreativa industrier. När projektet väl var etablerat och värmeöverskott uppstod, runt ett år efter projektets start, kunde fastighetens existerande teknik användas för cirkulation av värme mellan odlingsrum och övriga utrymmen och för återvinning via

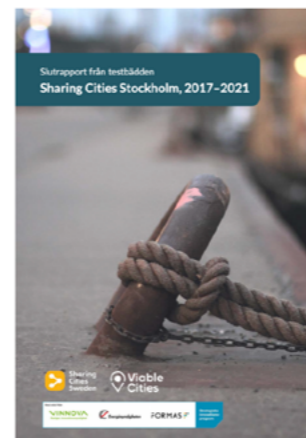

Intressanta resultat från Slakthusprojektet

energibesparingar och hög resurscirkulation redovisas. Produktionshubben har under 2 år stöttat 10 teknikföretag och tester av innovation för odling och fastighet.

fastighetsbeståndets gemensamma kyl- och fjärrvärmecentral. Och gav en besparing på 40 procent av elförbrukningen.

Projektet har finansierats av ett konsortium av 14 parter med Stockholms stad, Atrium Ljungberg, Stockholm Exergi och en grupp teknik- och konsultföretag. I projektet deltog bland andra forskare från KTH, SLU och IVL Svenska Miljöinstitutet samt rådgivare från riskkapitalbolag. Projektet ska introduceras på marknaden under 2022 som del av nya privat-offentliga initiativen Stockholm Good Food City och Stockholms FoodTech Investment Guide.

Sharing Cities Sweden – En kunskapsbank för delningsekonomi

Under fyra år, 2017–2021 arbetade satsningen Sharing Cities Sverige aktivt och kritiskt med delningsekonomi i städer i Sverige och utvecklade världsledande testbäddar och strategiska projekt. Det var ett nationellt Viable Cities-program med en budget på 12 miljoner euro. Sharing Cities Sweden etablerade testbäddar för delningsekonomi i Stockholm, Göteborg, Malmö och Umeå, och genom dem utvecklades, testades och utvärderades en lång rad delningstjänster och digitala lösningar.

Sharing Cities Sweden etablerade också en nationell nod för att underlätta samarbete som utvecklade en onlinekurs (MOOC), ett globalt toppmöte och en sammanfattande rapport som fångar nyckelresultat och lärdomar från testbäddarna samt en rad publikationer.

Webbplatsen [Sharing Cities Sweden](#) finns kvar som en kunskapsbank och är en guldgruva för utvecklingen och spridandet av delningsekonomi för klimatneutrala och hållbara städer och samhällen. Här finns mängder av rapporter som syntetiserar aktiviteterna och resultaten från olika initiativ i det övergripande programmet, testbäddarna och strategiska projekt.

Greentopia – Event som drivande kraft i klimatomställningen

Evenemang är en växande miljardindustri och ett allt viktigare verktyg för att bidra till och påskynda klimatomställningen. Under 2020 startade Greentopia – en satsning som samlar aktörer med makt att förändra och minska både evenemangens klimatavtryck och besökarens inställning och beteende för att minska sina egna avtryck, under och efter arrangemang. Deltagande partners kommer från livemusikbranschen, idrottsrörelsen och svenska städer. Satsningen finansieras av Viable Cities.

[Greentopia](#) håller på att ta fram en verktygslåda som ska vara tillgänglig för arrangörer av alla storlekar, och arbetar utifrån tre perspektiv: konsument, producent och intressent och vi fokuserar på de områden som ger mest klimatnytta: mat och dryck, transport och textil. Greentopia kommer att peka ut konkreta sätt att nå målet om klimatneutrala städer 2030 och ska genomföra mätningar och samla metoder och lösningar för att bygga en kunskaps- och erfarenhetsbank för alla att bidra till och ta del av.

Vid klimatkonferensen The Helsingborg Summit, i september 2021, presenterade Greentopia evenemangsbranschens klimatlöfte. 32 organisationer har skrivit under löftet, till exempel: Borås TME, Destination Eskilstuna, Göteborgs Kulturkalas, Riksidrottsförbundet, Rock Stage Malmö, Stefan Sundström, Storsjöyrån, Växjö & Co, Way Out West West och Pride.

Forskning som grund för klimatomställning

Viable Cities arbete är baserat på forskning om hållbar omställning och systeminnovation. Programmets inriktning på transformativ förändring av städer ska förstås som djupa och strukturella skiften för att förändra stadens socio-teknologiska och socio-ekologiska system i linje med Agenda 2030 och Parisavtalet.

Transformativ förändring omfattar förändringar av många dimensioner i samhället. Vi behöver adressera de styrande institutionerna, till exempel styrformer, regelverk, policyer, finansieringsmodeller, beteenden, kultur och normer samtidigt som vi omfamnar teknisk innovation.

Viable Cities Transition Lab en central plattform för att skapa en missionsinfrastruktur i Sverige och stödja kontinuerliga och sammanhållna processer för innovation, samskapande och lärande för klimatomställning i bred samverkan.

Det finns ett stort intresse från det internationella forskarsamhället att studera Viable Cities som ett av få missions-drivna innovationsprogram, från Mariana Mazzucatos UCL Institute for Innovation

and Public Purpose, till våra nära kolleger vid Technical University of Madrid som leder CitiES2030 initiativet i Spanien.

Inom Viable Cities Transition Lab tar våra forskare fram och testar nya metoder bland annat för lärandet, portföljutveckling och uppföljning av transformativa systemförändringar för att åstadkomma missionen.

Våra forskarkollegor är bland andra Harald Rohrer, Lars Martel Antoine Coenen, Kes McCormick, Kateryna Pereverza och Gabriella Doci och deras arbetet har under året resulterat i akademiska artiklar, i nya praktiker inom Viable Cities och i presentationer vid flera vetenskapliga konferenser, till exempel omställningskonferensen IST 2021.

Vi är Viable Cities

Viable Cities är både en nationell och en internationell nätverksorganisation. Det blir tydligt när årsrapporten ska skrivas. Vi arbetar med projektpartners, medlemsorganisationer, samarbetspartners, diskussionspartners, finansiärer och många allmänt intresserade i Sverige, EU och globalt. De allra flesta av Viable Cities projekt- och samarbetspartners är kopplade till vår flaggskeppssatsning Klimatneutrala städer 2030 och till utvecklingen av Klimatkontrakt 2030.

Medlemmarna 2021

Under året har 19 nya medlemmar tillkommit i Viable Cities. Vid utgången av 2021 hade Viable Cities totalt 116 medlemmar. De nya medlemmarna representerade såväl städer, nätverksorganisationer, som små och stora företag. Under 2021 har nya medlemmar tillkommit i synnerhet genom att de anmäler intresse via hemsidans anmälningssida eller på rekommendation från befintliga medlemmar. Viable Cities medlemmar delar visionen om smarta hållbara städer och arbetar tillsammans för programmets mission, att uppnå klimatneutrala städer till 2030 med ett gott liv för alla inom planetens gränser.

För att underlätta samarbeten finns en möjlighet för våra medlemmar att presentera sin organisation och möjligheter till samverkan i korta filmer. De första presenterades vid årsstämman 2021 och är ett led i utvecklingen av hur våra medlemmar mer konkret kan involveras i till exempel arbetet med Klimatkontrakt 2030.

Se alla medlemmar på följande sidor.

Styrelsen 2021

Vid årsstämman 2021 fick Viable Cities en ny ledning då dåvarande ordförande Allan Larsson avgick. Cecilia Schelin Seidegård blev vår nya ordförande och hon flankeras av vice ordförande Anders Wijkman. Magnus Thulin, Stockholm stad,

blev samtidigt invald som ledamot.

Styrelsen består i sin helhet av Cecilia Schelin Seidegård, Anders Wijkman, Anna Ledin, Johan Gammelgård, Marco Lucisano, Jonas Kamleh, Magnus Thulin, Mikael Anneroth, Mikael Östling, Naucler Catarina, Lena Neij, Rebecka Persson och Ulf Ceder.

Programledning 2021

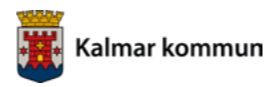
Viable Cities programledning bestod i slutet av 2021 av Albert Edman, Åsa Minoz, Charlotta Möller, Olena Tatarchenko, Olga Kordas, Olle Armstrand Dierks, Patrik Rydén, Anna-Lena Ekenryd, Rickard Zaring, Lena Holmberg och Vanja Östman.

Experter 2021

Viable Cities experter var i slutet av 2021 Gabriella Doci, Matilda Legeby, Per Grankvist, Johanna Berlin, Thomas Olofsson och Kateryna Pereverza.

Medlemmar

Offentlig sektor

Idéburen sektor

Universitetet och forskningsinstitut

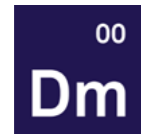

Företag

ALDC PARTNERSHIP

Internet of Planet

knowit

Miljöstrategi AB

MontLibre Holding

NORTH SWEDEN
CLEANTECH

.renbloc

SIEMENS

SKANSKA

Svenskt Vatten

Internet of Planet

knowit

voi.

Miljöstrategi AB

MontLibre Holding

Viable Cities mission är Klimatneutrala städer 2030 med ett gott liv för alla inom planetens gränser. Tillsammans med städer – kommuner, näringsliv, akademi och civilsamhälle – och myndigheter arbetar vi för att skapa ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbara städer.

Viable Cities

KTH Royal Institute of Technology
Drottning Kristinas väg 43B | SE-100 44 Stockholm

viablecities.se